

T. HIČÁROVÁ et al.:
SÚHRNNÁ ZÁVEREČNÁ SPRÁVA PROJEKTU
EVALVÁCIE UPLATŇOVANIA VYBRANÝCH
DROGOVÝCH PARAGRAFOV

Nadácia otvorenej spoločnosti, Bratislava 2010, s. 104

Ide o publikáciu väčšieho kolektívu autorov, ktorý viedla Dr. Hičárová. Práca zhrňa výsledky 3 subštúdií, ktoré sa zaoberali drogovou legislatívou v SR. Chceli zistiť, ako zmena tzv. drogových paragrafov v trestnom zákone z roku 2005 zmenila situáciu v oblasti konzumu drog, liečby, ale aj trestného stíhania. Autori kládli otázky v podobe semištruktúrovaných dotazníkov policajtom, prokurátorom, sudcom, ale aj súdnym znalcom-psychiatrom, ošetrovúcim lekárom a podobne (n = 228). Informácie sa získavali aj od užívateľov drog (n = 58), ale aj z oficiálnych policajných a súdnych štatistík.

1. subštúdia si kládla za cieľ popísať aplikáciu trestnoprávnej úpravy prechovávanía drog pre vlastnú potrebu. Autori prišli k záveru, že snaha o rozlíšenie užívateľov drog a distribútorov drog je pozitívny krok. Poukazujú však na nejasnosti s definíciami dávky potrebnými pre vlastnú potrebu ako aj to, že sa nerozlišujú riziká jednotlivých druhov drog.

2. subštúdia sa zamerala na užívateľov drog. Nové „drogové paragrafy“ nepriniesli veľkú zmenu v percepcii situácie užívateľmi drog. Nezmenila sa cena ilegálnych drog, bola pomerne stabilná. Bez vzťahu k legislatívnej zmene je zmena v spektre užívaných drog – pokles užívania heroínu, vzostup užívania psychostimulancií. Po roku 2006 nedochádza k zmenám v dopyte po liečbe.

3. subštúdia zistovala, ako sa zmenili štatistické ukazovatele vo výstupoch polície a súdov. Výsledné je zistenie, že pozorované trendy sa nezmenili. Naopak rast záchytovej pre drogovú trestnú činnosť narastal, súviselo to aj so zvýšenou aktivitou polície v období po roku 2005. Nepodarilo sa naplniť úmysel zákonodarcu, aby trest odňatia slobody u drobných užívateľov bol nahradený ochrannými opatreniami, alebo alternatívami trestu.

Ide o zaujímavú knihu s viacerými zaujímavými údajmi, s množstvom grafov a tabuliek. Zistenia sú zaujímavé, i keď v mnohom nespĺnili očakávanie zmien po zavedení legislatívnej inovácie. Kniha je vhodným čítaním pre psychiatrov, psychológov, ale aj právnikov, prokurátorov, policajtov – teda tých, ktorí prichádzajú do styku s drogovými závislými a ich trestnou činnosťou.

Vladimír Novotný